

Н. В. Білецька,

д. е. н., доцент, доцент, відділ навчально-педагогічної роботи, Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва Міжрегіональної академії управління персоналом
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6922-3614>

С. Ю. Любчак,

докторант кафедри міжнародних економічних відносин та економічної теорії, Міжнародний університет бізнесу і права
 ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-5801-8852>

Є. О. Дячук,

викладач фахового коледжу конструювання одягу, Вінницький інститут конструювання одягу та підприємництва Міжрегіональної академії управління персоналом
 ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-7326-1409>

В. В. Тхоржевський,

викладач фахового коледжу, Міжнародний університет бізнесу і права
 ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-0961-2016>

П. В. Іванюта,

д. держ. упр., доцент, професор кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва, Вінницький кооперативний інститут
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1320-5473>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.23.22

ПРИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

N. Biletska,

Doctor of Economic Sciences, Docient, of the Department of education-pedagogical jobs, Vinnytsia Institute of Clothing Design and Entrepreneurship of the Interregional Academy of Personnel Management

S. Liubchak,

Doctoral candidate, Department of International Economic Relations and Economic Theory, International University of Business and Law

Ie. Diachuk,

Teacher of the Professional College of Clothing Design, Vinnytsia Institute of Clothing Design and Entrepreneurship of the Interregional Academy of Personnel Management

V. Tkhorzhevskiy,

Teacher of the Professional College, International University of Business and Law

P. Ivaniuta,

Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of Management, Marketing and Entrepreneurship, Vinnytsia Cooperative Institute

PURPOSE OF STRATEGY IN MANAGING THE FINANCIAL STABILITY OF AN ENTERPRISE

При розробці цієї статті узагальнювалася розробка стратегії підприємства, яка досягається за рахунок процесів і методології управління стійкістю підприємства, чим зумовлюється співвідношення за цільовими призначеннями ресурсів і фінансових внесків.

Тому що показники фінансової стійкості розкривають наявність на підприємстві засобів і грошового забезпечення для виконання платіжних зобов'язань, боргової залежності, компенсованого покриття вартості майна і технологічного оснащення, що, на нашу думку, є чітким підґрунтям для розробки стратегії.

І від цього метою статті є розкриття показників фінансової стійкості, якими визначається стратегічна спроможність підприємства.

Оскільки цим засвідчується, що для розвитку підприємства на майбутню перспективу йому потрібно мати належну матеріально-технічну базу, за рахунок яких прослідковуються подальші можливості досягати найбільш важливих і вигідних ринкових позицій.

Для цього слід розглядати методологічне забезпечення для дослідження ступеня фінансової стійкості підприємства, за якими розкривається співвідношення фінансово-економічних показників один із одним, за якими деталізується перспективність у досягненні значних результатів.

Це означає, що фінансову стійкість підприємства слід вважати найбільш важливим значенням для розробки і просування до ринкових середовищ стратегічних напрямків підприємства.

Тому що показники фінансової стійкості всебічно та всеохоплююче розкривають можливості і потенціали його подальшого розвитку, і тоді, досягнувши їх, відбувається новий та більш високий рівень економічної політики підприємства.

І саме від цього засвідчується постійно висока перспективність показників фінансової стійкості, за якими характеризується здатність підприємства втілювати у реальність цілі, задумані плани у фактичне виконання, в результаті чого виявляються раніше неосвоєні резерви.

Отже, цим засвідчується, що через показники фінансової стійкості, які виявляють здатність підприємства виконувати власні стратегічні орієнтири, за яким ґрунтується бачення майбутньої діяльності.

When developing this article, the development of an enterprise strategy was generalized for achieved through processes and methodology sustainability management the enterprise, which determines the ratio of resources and financial contributions by target purposes.

Because financial stability indicators reveal the availability of funds and cash support at the enterprise to fulfill payment obligations, debt dependence, compensated coverage of the cost of property and technological equipment, which, in our opinion, is a clear basis for developing a strategy.

And from this, the purpose of the article is to reveal the indicators of financial stability, which determine the strategic capacity of the enterprise.

Since this proves that for the development of the enterprise in the future, it needs to have an appropriate material and technical base, due to which further opportunities to achieve the most important and profitable market positions are traced.

To do this, it is necessary to consider methodological support for studying the degree of financial stability of the enterprise, which reveals the ratio of financial and economic indicators to each other, which details the prospects for achieving significant results.

This means that the financial stability of the enterprise should be considered the most important value for the development and promotion of the strategic directions of the enterprise to the market environment.

Because the indicators of financial stability comprehensively and comprehensively reveal the possibilities and potentials of its further development, and then, having comprehended them, a new and higher level of the enterprise's economic policy occurs.

And this is precisely what testifies to the constantly high prospects of the indicators of financial stability, which characterize the ability of the enterprise to translate into reality the goals, conceived plans into actual implementation, as a result of which previously undeveloped reserves are revealed.

So, this testifies that through the indicators of financial stability, which reveal the ability of the enterprise to fulfill its own strategic guidelines, on which the vision of future activities is based.

Ключові слова: стратегія, фінансова стійкість, методологія, кошти, цілі.

Key words: strategy, financial sustainability, methodology, cash, goals.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

За рахунок визначення фінансової стійкості у суб'єктах підприємницької діяльності використовуються можливості щодо виявлення їх здатності залучати необхідні грошові надходження, чим відображається належний рівень матеріально-технічного забезпечення. Тому що від цього залежить пріоритетність постійного розвитку

підприємства, що гарантовано відбувається через наявність всіх ресурсів, чи доступу до них, так і вміння розпоряджатися власними джерелами і каналами, включаючи співпраці із важливими за галузевими ознаками контрагентами. І саме за такими умовами, а також взаємовідносинами виникають стратегічні напрями і орієнтири підприємства, відштовхуючись від розпорядженнями

Таблиця 1. Чинники впливу на фінансову стійкість підприємства

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
Економічні умови діяльності підприємства	Галузева належність підприємства (вид його діяльності).
Фаза економічного циклу країни	Склад і структура продукції підприємства, що випускається. Обсяг виробництва продукції (товарів, робіт, послуг) (виробництво продукції відповідно до запланованих обсягів забезпечує стабільність виробничої діяльності, а отже, і стабільність доходу, а також формують її ціну та норму прибутку). Обсяг реалізації продукції (наявність попиту на вироблену продукцію сприяє своєчасному надходженню виручки від реалізації продукції).
Інфляція	Розмір сплаченого зареєстрованого (статутного) капіталу
Рівень техніки і технологій, застосовуваних на підприємстві	Величина витрат і їх динаміка порівняно з отриманими доходами. Забезпечення оптимального співвідношення між умовно-постійними та умовно-змінними витратами. Ціна продукції (зміна ціни на продукцію впливає на виручку від її реалізації та навпаки, зростання ціни призводить до скорочення обсягу реалізації та зменшення чистого доходу).
Платоспроможний попит і рівень доходів покупців	Запаси і резерви, їх склад і структура.
Податкова і кредитна політика держави	Рівень ефективності управління підприємством.
Законодавчі акти контролю за діяльністю підприємства	Ступінь раціональності використання всіх видів ресурсів. Правильний вибір тактики і стратегії управління фінансовими ресурсами.
Зовнішньоекономічні зв'язки з контрагентами та ін.	Ефективність виробничих і фінансових операцій. Ефективне управління оборотними активами, запобігання появи наднормованих запасів сировини, матеріалів, готової продукції. Впровадження нових технологічних моделей та забезпечення випуску конкурентоспроможної продукції. Вивчення економічних та фінансових можливостей конкурентів підприємства.

Джерело: побудовано на основі [2].

ресурсних забезпечень, їх відповідності до компенсації запозичень, оборотності фінансових внесків. А це, в свою чергу, спонукало до вивчення ролі і призначення фінансової стійкості підприємства стосовно реалізації його стратегії.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

За науковими дослідженнями, які присвячені розробці та реалізації стратегії на підприємстві, і поряд із цим — його фінансової стійкості, доцільно віднести Л. Т. Жигалкевич, Н. О. Каваль, Г. В. Козаченко, О. М. Марюти, Н. В. Мішеніної, А. М. Поддєрьогіна та ін.

І навіть незважаючи на те, що існує безліч наукових праць, які повсюдно торкаються цим вищезазначеним питанням, до сих пір існує постійна потреба у більш ширшому обсязі співвідносні особливості стратегічних напрямів і орієнтирів із показниками фінансової стійкості підприємства. Оскільки, на нашу думку, саме так характеризується найпоширеніша зарубіжна практика, за якою відбувається співставлення один із одним кращих особливостей і переваг, після чого виникають відчутні здобутки, якими наділяються конкретні об'єкти і втілення у матеріально-речовій формі та досконалі підходи.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

На основі цього відображається мета статті, що полягає у розкритті особливого призначення фінансової стійкості стосовно реалізації підприємством власних стратегічних напрямів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Управління з метою визначення стратегічних орієнтирів — це свідоме спрямування економічних і соціальних процесів для досягнення збалансованості, пропорційності й оптимальності, за рахунок чого в майбутньому підприємство досягатиме для себе провідних ринкових позицій. При цьому визначальними є такі чинники [2]:

- дія об'єктивних економічних законів;
- вплив державних, громадських, комерційних інтересів та необхідність їх співставлення;
- потреби широких верств населення і суспільних груп.

А ці вищезазначені чинники бувають як зовнішнього, так і внутрішнього характеру, що висвітлені у таблиці 1.

І тут слід посылатися на внутрішні та зовнішні чинники, які впливають на фінансову стійкість підприємства, оскільки саме такі явища мають безпосереднє відношення до розробки стратегії на підприємстві. Потрібно зазначити, що аналітиків більше цікавлять внутрішні чинники, які залежать від діяльності підприємства. Отже, фінансовий менеджмент — це процес управління формуванням, розподілом і використанням необхідних для ведення операцій і процесів підприємства ресурсів, внесків за будь-якими

формами, що в подальшому спрямовуються на створення засобів, благ і речей під час їх оборотності [4], що включає в себе:

- розроблення і реалізація фінансової політики підприємства;
- інформаційне забезпечення (проведення комплексу аналітичних досліджень на підприємстві, зокрема — виявлення його фінансової стійкості);
- експертиза інвестиційних проєктів шляхом виявлення джерел їх фінансування;
- складання поточних фінансових планів поряд із додаванням процедур контролю.

І тоді зазначаються особливості, за якими зумовлюється ефективні ознаки проведення фінансового менеджменту на підприємстві, до чого відносяться:

- приватна власність на результати діяльності і володіння матеріально-технічною базою;
- самофінансування підприємницької діяльності;
- ціноутворення за ринковими позиційними явищами і підходами;
- ринок праці, товарів та капіталу;
- чітке обґрунтування державного регулювання на процеси і підходи підприємницької діяльності.

З метою управління фінансами підприємств застосовується призначений для цього економічний механізм (рис. 1). Фінансовий механізм підприємств — це система управління фінансами підприємств, яка призначається для організації взаємодії фінансових відносин і фондів грошових коштів з метою ефективного їх впливу на кінцеві результати власної діяльності [11, с. 96—97].

Організація фінансових внесків і управління ними залежать від багатьох факторів, таких як: тип бізнесу, розмір підприємства, його організаційна структура управління та ін. В умовах ринкової економіки фінансовий менеджер стає однією з ключових фігур на підприємстві, орієнтуючись на те, як вважає Г. І. Левицька [5], що засвідчується внесенням витрат. Це означає встановлення питань і проблем фінансового характеру, що включає у собі аналіз доцільності вибору того чи іншого способу їх рішення, а іноді для цього — пошук найбільш прийнятного варіанту дії, реагування шляхом проведення оперативних заходів, здійснення контролю за власними грошовими потоками і платежами.

Тому фінансово стійким підприємством слід вважати таке, яке за рахунок власних оборотних коштів спроможне забезпечити запаси і вносити витрати, своєчасно розраховуватись зі своїми зобов'язаннями, не допускати перевищення допустимого рівня простроченої кредиторської заборгованості.

Суть фінансової стійкості визначається ефективним формуванням, розподілом і використанням призначеному для безпосередньої діяльності підприємства власної ресурсної бази, що відображається за аналітичними показниками — але тими, які безпосередньо відносяться до розробки стратегії (табл. 2). На такій основі і засвідчується стратегічне призначення фінансової стійкості, як критерій надійності партнера, що визначається шляхом встановлення оцінки із використанням вищезазначених аналітичних показників (насамперед тими комерційними структурами, які є для даного підприємства партнерами в договірних відносинах) визначити фінансові можливості підприємства на тривалу перспективу [9, 10].

Фінансова стійкість являє собою комплексне поняття, яке формується в процесі всієї виробничо-економічної діяльності під впливом операційного циклу (виробничого процесу), що відбувається на підприємстві, і є головним компонентом загальної економічної стабільності його діяльності. Бо цим ґрунтується наукова публікація Н. О. Коваль, за якою засвідчується цільова

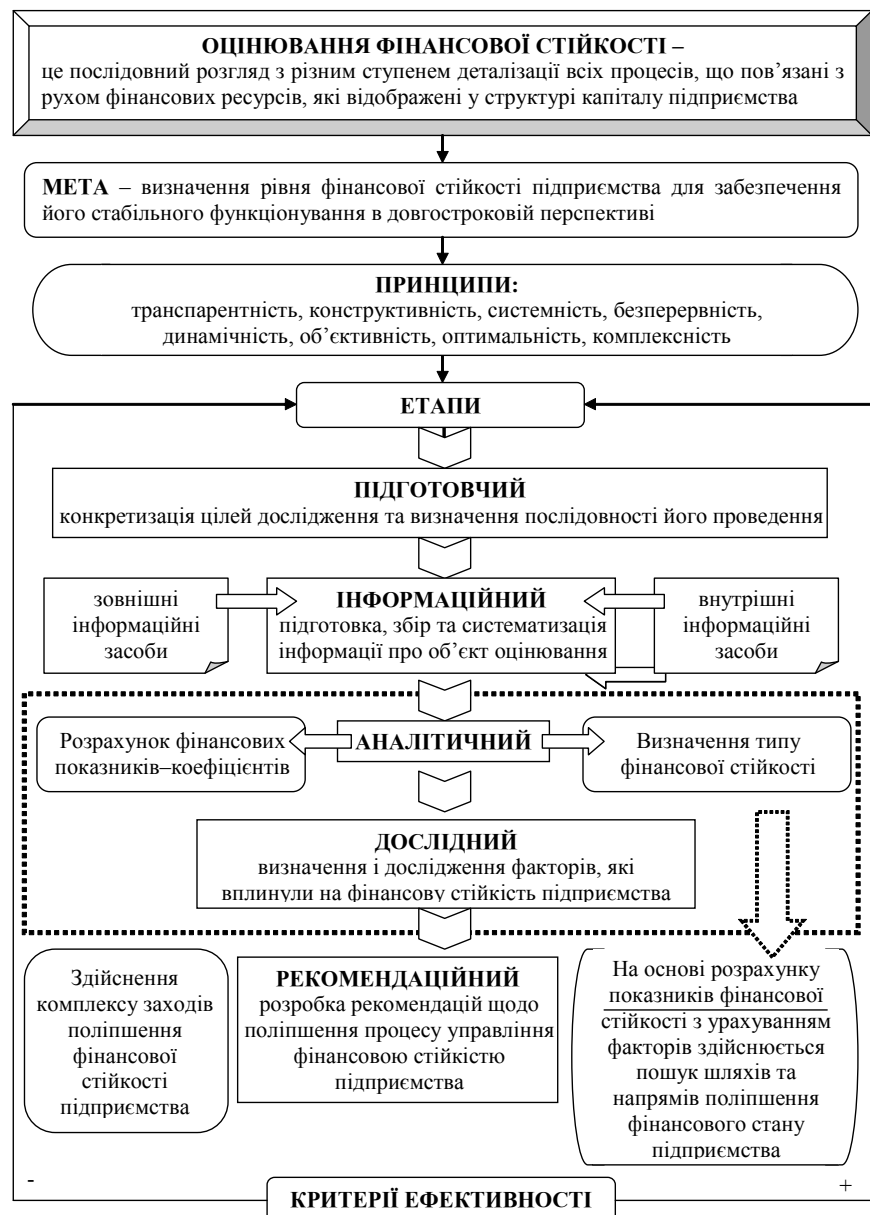

Рис. 1. Механізм оцінювання фінансової стійкості підприємства

Джерело: побудовано на основі [11].

здатність підприємства передбачати ризики, збільшувати вартість власних виробничих комплексів, досягати провідних ринкових позицій [3].

Фінансово стійким є такий суб'єкт підприємництва, який за рахунок власних коштів покриває кошти, які були вкладені в активи (оборотні та позаоборотні), не допускає неоправданої дебіторської та кредиторської заборгованості та розраховується вчасно за своїми зобов'язаннями. Основою фінансової стійкості є раціональна організація і використання оборотних засобів.

Фінансова стійкість підприємства — це головний компонент загальної стійкості підприємства, що є чітким об'єктом управлінських процесів, господарською діяльністю, чим характеризується стан ресурсного забезпечення та матеріально-технічної бази як ведення пропорційного, збалансованого розвитку при збереженні платоспроможності, кредитоспроможності в умовах припустимого рівня ризику.

Таблиця 2. Показники фінансової стійкості, які мають відношення для розробки стратегії на підприємстві

№ з/п	Найменування показників, з якими пов'язана стратегія	Характеристика
1.	Рівень концентрації залученого капіталу	Розкриває співвідношення залучених коштів до всього капіталу як грошового забезпечення, тобто обсяг вкладених коштів та еквівалентних ним внесків у дане підприємство
2.	Рівень фінансового забезпечення	Визначає ту частку власного капіталу, яка призначена для фінансування пріоритетних заходів підприємства, а яка – за рахунок зобов'язань, і наскільки вигідним й безпечним для інвесторів щодо внесення коштів
3.	Рівень залученості грошових коштів шляхом оновлення і поліпшення основних засобів	Грунтує можливість підприємства оновлювати і поліпшувати власну матеріально-технічну базу, що в подальшому, ймовірно, надаватиме йому потенціал для досягнення майбутніх і прогресивних напрямів та орієнтирів
4.	Рівень маневреності оборотних засобів	Засвідчує те, наскільки підприємство має здатність розпоряджатися грошовими коштами відповідно до пріоритетних заходів, ініціатив та підтримки подальшого розвитку
5.	Рівень ресурсної забезпеченості	Зумовлює те, що за рахунок забезпеченості підприємства сировиною, матеріалами, комплектуючими, особливо за джерелами і каналами їх залучення і надходження через видобуток, надання контрагентами чи власного відтворення надаються можливості отримувати доходи, досягати відчутних результатів, будувати плани на подальшу перспективу
6.	Рівень постійності і підтримання матеріально-технічної бази	Відображає здатність підприємства освоювати пріоритетні заходи, а також передові напрямки і орієнтири для внутрішньої трансформації у майбутньому за рахунок компенсації і збереження матеріально-технічної бази за вартісними вимірниками

Джерело: побудовано автором.

Зрозуміло, що управління фінансовою стійкістю підприємства та її стратегічна націленість має певні особливості: по-перше, відповідає ознакам підпорядкованості до загальної системи управління господарсько-фінансовою діяльністю підприємства; по-друге, залежить від економічних особливостей конкурентного се-

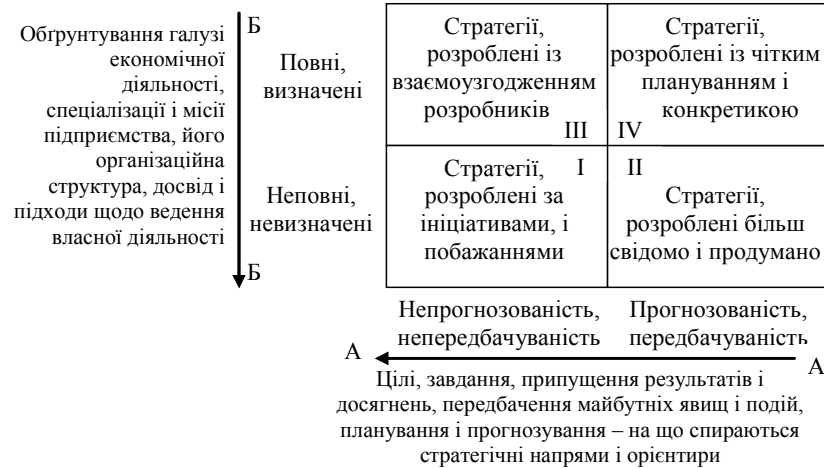
редовища та організаційно-правової форми функціонування підприємства; по-третє, завжди пов'язано з постійною дією певних фінансових ризиків стосовно використання ресурсного потенціалу.

На нашу думку, процес стратегічного управління фінансовою стійкістю необхідно розглядати на основі

Рис. 2. "Дерево цілей" системи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: побудовано на основі [7].

- квадрант А — А характеризує відповіді на запитання "як слід поступити і вжити б для цього необхідні заходи та вести процеси?";
 — квадрант Б — Б — "Які саме потрібні операції і процеси було б здійснити?";

Рис. 3. Методологічні підходи щодо стратегічних напрямів і орієнтирів

Джерело: побудовано на основі [6]

положень, які є адекватними відносно до умов та особливостей, які мають безпосереднє відношення до підприємницької діяльності. За свідченням Мішеніної Н. В. необхідно зазначити, що стратегічним управлінням фінансовою стійкістю насамперед зумовлюється досягнення рівнів ефективності, як посередньої ознаки у поєднанні ресурсного використання із майбутніми пріоритетами [8].

І тоді у ході визначення системи цілей управління фінансовою стійкістю потрібно використовувати комплексний підхід, як відображення економічних можливостей підприємства відповідно до змін конкурентного середовища. Це можливо відобразити шляхом побудови так званого "дерева цілей" (рис. 2), де встановлюються конкретні цілі, які для підприємства мають пріоритетно важливе значення відповідно до розробки і реалізації стратегічних напрямів і орієнтирів для удосконалення сфери його діяльності.

"Дерево цілей" управління фінансовою стійкістю — це наочне графічне зображення підпорядкованості та взаємозв'язку цілей, що демонструє розподіл стратегічної мети на підцілі, завдання та окремі дії [7]. При цьому, основною ідеєю щодо побудови "дерева цілей" управління фінансовою стійкістю підприємства є декомпозиція, що використовується для того, щоб пов'язати загальну стратегічну ціль із намірами та орієнтирами, від чого впливають підходи щодо їх досягнення, сформульованими у вигляді завдань для підлеглих керівництву виконавців.

І у відповідності до встановлення цілей, до чого фінансова стійкість має безпосереднє відношення шляхом визначення кругообігу ресурсного і матеріально-технічного забезпечення, яким розпоряджається підприємство, виникає стратегія, що полягає у передбаченні і прогнозуванні майбутніх пріоритетів підприємства. Тоді згідно цитати Ж. М. Жигалкевич таке вищезазначене має основоположний характер, за рахунок чого здійснюється планування [1, с. 14]. Планування є важливим елементом фінансового менеджменту і пропонує усі етапи розвитку будь-якого підприємства.

Тому що початок підприємницької діяльності відбувається за цілями, які під час здійснення операцій і про-

цесів супроводжується плануванням, від чого в кінці отримуються результати і досягнення, та подальші перспективи.

Залежно від ступеня усвідомленості цілей, завдань і необхідних результатів діяльності підприємства виникають взаємопов'язані один із одним стратегічні напрями та орієнтири (рис. 3).

Кожен із зазначених підходів має особливості: I — ситуація, коли наперед невідомо, що і як треба зробити, але є інтуїтивне відчуття необхідності змін. За таких умов суттєву роль відіграють досвід і знання керівників; II — ситуація, коли відомо, що робити, але при цьому немає чіткого уявлення про найголовніше і найважливіше [6]. Тут застосовується метод "проб і помилок, експерименту", який потребує участі висококваліфікованих експертів; III — в оцінці ситуації, визначенні напрямків розвитку не існує, чи, у кращому випадку, нечітко сформоване спільне узгодження конкретних робіт і пов'язаних із цим просувань, але в наявності — володіння науково-методичним та прикладним інструментарієм, які призначені і водночас спрямовані для досягнення цілей. Основну увагу треба приділяти досягненню згоди; IV — для оцінки ситуації, визначення цілей і способів їхнього досягнення, застосовується весь аналітичний, оціночний і експертний методичний інструментарій, планування, підтримки, контролю тощо.

Отже, цим і ґрунтується спільні ознаки фінансової стійкості підприємства із його стратегічними напрямками і орієнтирами, які можуть досягатися та втілюватися лише поєднаннями один із одним.

ВИСНОВКИ

Фінансова стійкість підприємства — це комплексна категорія, що полягає у відображенні рівня фінансового стану підприємства, його здатності виконувати свої зобов'язання та забезпечувати подальший розвиток при збереженні кредиту — та платоспроможності і відносній незалежності від змін внутрішніх і зовнішніх факторів. Тоді як з'ясування ступеня фінансової стійкості підприємств передбачає здійснення підготовчого, інформаційного, аналітичного, дослідного та рекомендаційного етапів. На основі реалізації даного механізму

му можна визначити рівень фінансової стійкості підприємства, що є необхідним для розробки та впровадження комплексу заходів, спрямованих на стабільне функціонування підприємств в довгостроковій перспективі. Отже, більш детальне розкриття фінансової стійкості має порівняльні ознаки із стратегічними напрямками та орієнтирами стосовно цільового призначення ресурсів, власних оборотних коштів разом із джерелами їх формування та залучення щодо отримання значних прибутків і досягнення належних ринкових позицій. І саме цим відображаються перспективні пріоритети щодо цього дослідження, оскільки розробка стратегії на підприємстві перш за все ґрунтується дослідження співвідношень ознак і показників, які дозволяють виявити подальші неосвоені резерви у порівнянні із потенційними можливостями.

Література:

1. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ca819830-66f0-4152-9e27-1eb3651fe9fc/content> (дата звернення: 30.05.2025).
2. Кашчена Н. Б. Фінансова діагностика: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2018. 196 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/10411/1/Kaschena_Financial_diagnostics_NP_slst_2018.pdf (дата звернення: 22.05.2025).
3. Коваль Н. О., Ткачук Л. М., Панасенко І. О. Стратегії фінансового менеджменту в умовах непередбачених коливань фінансового ринку. Економіка та суспільство. 2024. Випуск # 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-68> (дата звернення: 28.05.2025).
4. Козаченко Г. В., Воронкова А. Е., Медяник В. Ю., Назаров В. В. Малий бізнес: стійкість та компенсаторні можливості: монографія. Київ: Лібра, 2003. 328 с.
5. Левицька Г. І. Математичне моделювання в управлінні фінансовою діяльністю підприємства. Фінанси України. 2000. № 1. С. 88—92.
6. Марюта О. М., Бойцун Н. Є. Економіко-математичне моделювання і оптимізація управління організаціями. Дніпропетровськ: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2001. 540 с.
7. Марцин В. С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності. Фінанси України. 2008. № 4. С. 23—31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2008_4_4 (дата звернення: 30.05.2025).
8. Мішеніна Н. В. Конспект лекцій з дисципліни "Стратегічне управління". Суми: Вид-во СумДУ, 2006. 106 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream> (дата звернення: 20.05.2025).
9. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Іванюта П. В., Петренко В. М. Фінансовий менеджмент з основами фінансової діагностики підприємства: підручник. За заг. ред. професора М. І. Петренка. у 2-х т. Т.1. Вінниця, "МЕРКЮРІ-ПОДІЛЛЯ", 2021. 456 с.
10. Петренко М. І., Драбовський А. Г., Іванюта П. В., Петренко В. М. Фінансовий менеджмент з основами фінансової діагностики підприємства: підручник. За заг. ред. професора М. І. Петренка. у 2-х т. Т.2. Вінниця, "МЕРКЮРІ-ПОДІЛЛЯ", 2021. 520 с.
11. Фінанси підприємств: підручник. / Керівник авторського колективу і науковий редактор А. М. Поррьогін. Київ: КНЕУ, 2008. 552 с. URL: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/73/1/> (дата звернення: 25.05.2025).

References:

1. Zhyhalkevych, Zh. M. and Kamianska, O. V. (2022), *Finansovyy menedzhment* [Financial management], Igor Sikorsky Kyiv Politechnic Institute, Kyiv, Ukraine, available at: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ca819830-66f0-4152-9e27-1eb3651fe9fc/content> (Accessed 30 May 2025).
2. Kashchena, N. B. (2018), *Finanova diahnostyka* [Financial diagnostics], Kharkiv State University of Food and Trade, Kharkiv, Ukraine, available at: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/10411/1/Kaschena_Financial_diagnostics_NP_slst_2018.pdf (Accessed 22 May 2025).
3. Koval, N. O., Tkachuk, L. M. and Panasenko, I. O. (2024), "Financial management strategies in the face of unforeseen financial market fluctuations", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-68>.
4. Kozachenko, H. V., Voronkova, A. E., Medyanyk, V. Yu. and Nazarov, V. V. (2003), *Malyy biznes: stiykist' ta kompensatorni mozhlyvosti* [Small Business: Stability and Compensatory Opportunities], Libra, Kyiv, Ukraine.
5. Levytska, H. I. (2000), "Mathematical modeling in the management of financial activities of an enterprise", *Finansy Ukrainy*, vol. 1. pp. 88—92.
6. Maryuta, O. M. and Boytsun, N. YE. (2001), *Ekonomiko-matematychne modelyuvannya i optymizatsiya upravlinnya orhanizatsiyamy* [Economic and mathematical modeling and optimization of organizational management], Vyd-vo Dnipropetr. universytetu, Dnipropetrovsk, Ukraine.
7. Martsyn, V. S. (2008), "Planning as a main component of the financial activity process", *Finansy Ukrainy*, vol. 4. pp. 23—31, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2008_4_4 (Accessed 30 May 2025).
8. Mishenina, N. V. (2006), *Konspekt lektsiy z dystsypliny "Stratehichne upravlinnya"* [Lecture notes on the discipline "Strategic Management"], Published by Sumy State University, Sumy, Ukraine, available at: <http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream> (Accessed 20 May 2025).
9. Petrenko, M. I., Drabovs'kyi, A. H., Ivanyuta, P. V. and Petrenko, V. M. (2021), *Finansovyy menedzhment z osnovamy finansovoyi diahnostyky pidpryyemstva* [Financial management with the basics of financial diagnostics of an enterprise], vol. 1, Merkiyuri-Podillya, Vinnitsia, Ukraine.
10. Petrenko, M. I., Drabovs'kyi, A. H., Ivanyuta, P. V. and Petrenko, V. M. (2021), *Finansovyy menedzhment z osnovamy finansovoyi diahnostyky pidpryyemstva* [Financial management with the basics of financial diagnostics of an enterprise], vol. 2, Merkiyuri-Podillya, Vinnitsia, Ukraine.
11. M. Porryer'ohin (2008), *Finansy pidpryyemstv* [Corporate Finance], KNEU, Kyiv, Ukraine, available at: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/73/1/> (Accessed 25 May 2025).

Стаття надійшла до редакції 14.11.2025 р.